

Temel Bilgisayar Kullanım? Performans Ölçeği

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2025). *Temel Bilgisayar Kullanım? Performans Ölçeği*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=31504>

Öz

Temel Bilgisayar Kullanım Performans Ölçeği (BCUPS), ilkökul düzeyindeki öğrencilerin temel bilgisayar kullanım becerilerini ve performanslarını nesnel bir şekilde değerlendirmek amacıyla geliştirilmiş bir ölçektir. Ölçek, Mustafa Metin ve arkadaşları tarafından 2012 yılında yapılan bir çalışmada sonuçlandırılmıştır. Bu çalışmada, öğrencilerin dijital okuryazarlık ve bilgisayar becerilerindeki yeterlilik düzeylerini belirlemeyi hedeflemektedir. Ölçeğin psikometrik özellikleri, yüksek düzeyde güvenilirlik ve geçerlik göstererek, BCUPS'un eğitim ve psikoloji alanında temel bilgisayar kullanımını ölçmek için uygun bir araç olduğunu kanıtlanmıştır.

Anahtar Kelimeler

Temel Bilgisayar Kullanım Performans Ölçeği, **BCUPS**, ilkökul öğrencileri, bilgisayar becerisi, **psikometrik** özellikler, performans değerlendirme, **Doğrulayıcı Faktör Analizi**.

Yazarlar

Mustafa Metin, Serdal Birisci, Kadir Coskun, Alper Kolomuc

Amaç

Temel Bilgisayar Kullanım Performans Ölçeği'nin (BCUPS) temel amacı, ilkökul düzeyindeki öğrencilerin bilgisayar temel düzeyde kullanma yeterliliklerini ve performanslarını ölçmektir. Geliştirme çalışması, öğrencilerin teknoloji entegrasyonu süreçlerinde nerede durduklarını belirlemeye yardımcı olmak, eğitim programlarının etkinliğini değerlendirmek ve öğrencilerin ihtiyaç duyduğu ek destek alanlarını saptamak için tasarlanmıştır. Bu ölçek, özellikle eğitim teknolojileri alanında yapılan araştırmalar için standartlaştırılmış ve güvenilir bir ölçüm aracı sunmaktadır.

Yapı

Ölçek, öğrencilerin pratik **bilgisayar kullanım** yeteneklerini yansıtan çok boyutlu bir yapıyı ölçmektedir. Bu yapı, genellikle şu temel bileşenleri kapsamaktadır: Bilgisayar açma/kapama, temel dosya yönetimi (kaydetme, bulma, silme), klavye ve fareyi etkin kullanma, basit yazılımlar (örneğin, kelime işlemci) kullanabilme ve temel internet navigasyonu. Ölçek, öğrencilerin bilgisayar karışındaki gerçek davranışları ve performansları değerlendirmeyi amaçladığı için, bilişsel veya duyuşsal özelliklerden ziyade, doğrudan gözlemlenebilir becerilere odaklanmaktadır. Bu sayede, öğrencilerin teknik yeterlilikleri hakkında somut veriler elde edilmektedir.

Geçerlik

Ölçeğin yapı geçerliği, gelişimi istatistiksel yöntemlerle incelenmiştir. Yapılan analizler, ölçek maddelerinin ölçülmek istenen teorik yapıya ne ölçüde temsil ettiğini göstermiştir. Ölçeğin yapısal geçerliğini test etmek amacıyla Doğrulayıcı Faktör Analizi (DFA) uygulanmıştır. DFA sonuçlarına göre, modelin veri setine uyumu oldukça yüksektir. Uyum indekslerinden biri olan **RMSEA** (Root Mean Square Error of Approximation) değeri 0.046 olarak bulunmuştur. Psikometrik standartlara göre, 0.05 ve altındaki RMSEA değerleri mükemmel uyumu işaret ettiğinden, BCUPS'un güçlü bir yapı geçerliğine sahip olduğu sonucuna varılmıştır.

Güvenirlilik

Temel Bilgisayar Kullanım Performans Ölçeği'nin iç tutarlılığı, güvenirlik analizleri ile belirlenmiştir. Ölçeğin son versiyonu için hesaplanan **Cronbach Alfa** iç bütünlük katsayısı 0.971 olarak rapor edilmiştir. Genel olarak, 0.90 ve üzerindeki Cronbach Alfa değerleri, ölçek maddelerinin birbiriyle son derece tutarlı olduğunu ve aynı yapıya ölçtüğünü gösterir. Bu yüksek katsayı, BCUPS'un performans ölçümünde mükemmel düzeyde bir güvenilirliğe sahip olduğunu ve ölçüm hatalarının minimum düzeyde tutulduğunu doğrulamaktadır.

Faktör Analizi

Ölçeğin geliştirilmesi sürecinde, maddelerin altında yatan faktör yapısını belirlemek amacıyla Faktör Analizi kullanılmıştır. Kaynak makalede, ölçeğin yapı geçerliğini kesinleştirmek için **Doğrulayıcı Faktör Analizi** (DFA) yöntemine başvurulmuştur. DFA, ölçeğin teorik olarak beklenen yapısını (yani, temel bilgisayar kullanım becerilerini temsil eden faktörlerin) toplanan verilerle ne kadar uyumlu olduğunu test etmeyi sağlamıştır. RMSEA değerinin (0.046) mükemmel uyumu göstermesi, belirlenen faktör yapısının güçlü ve sağlam olduğunu kanıtlamıştır. Bu durum, ölçeğin yapısal modelinin geçerliliğini desteklemektedir.

Araç

Test Türü: Geliştirme (Yeni bir ölçek geliştirme çalışmasıdır.)

Format: 3'lü Likert tipi derecelendirme formatı kullanılmıştır. Seçenekler: (**Evet, Nötr, Hayır**).

Mevcut Dil: Türkçe

Popülasyon Grubu: Eğitim popülasyonu, özelde ilkökul öğrencileri.

Yaş Grubu: İlkokul çağındaki öğrenciler (yaklaşık 7-11 yaş aralığı).

Popülasyon Detayları: Çalışma, ilkökul düzeyindeki öğrencilerin temel bilgisayar kullanım

becerilerini ölçmeye odaklanmıştır.

Test Metodolojisi: Öğrencilerin temel bilgisayar görevlerini yerine getirme durumlarına ilişkin öz-bildirim veya öğretmen/gözlemci değerlendirme formatında uygulanabilir. 3'lü Likert derecelendirmesi, öğrencilerin belirli bir beceriyi yapıp yapmama yeterliliğini basit bir şekilde değerlendirmeyi amaçlamaktadır.

Anahtar Kelimeler

Eğitim teknolojileri, **psikometrik** test geliştirme, **RMSEA**, **Cronbach Alfa**, ilköğretim, dijital okuryazarlık, **BCUPS**.

Yazarlar

Sorumlu Yazar: Mustafa Metin

Yazar ORCID Tanımları: Mevcut kaynaklarda belirtilmemiştir.

Bağlantı Kurulu E-posta Adresleri: mustafametinae@hotmail.com

Yazın Adresi: Yazarın bağlantı olduğu akademik kurum bilgisi makaleden çıkarılmamıştır, ancak iletişim e-posta adresi mevcuttur.

Şartlar, Ücret ve Test Yayıncılığı

Şartlar: Ölçeğin ticari olmayan akademik kullanımları için yazar(lar) ile iletişime geçilmesi önerilir.

Ücret: Ticari kullanım durumu ve ücret bilgisi için yazar ile doğrudan iletişime geçilmelidir.

Test Yayıncılığı: Ölçek geliştirme çalışması 2012 yılında yayımlanmıştır.

Kaynaklar

Ölçeğin orijinal geliştirme çalışması aşağıdaki akademik yayında detaylandırılmıştır. Orijinal makalenin bağlantısı ve PDF dosyası aşağıda sunulmuştur:

Metin, M., Birisci, S., Coskun, K., & Kolomuc, A. (2012). A Study on Developing "Basic Computer Use Performance Scale (BCUPS)" for Primary Students. *Procedia-Social and Behavioral Sciences*, 46, 1771-1775.

Makalenin orijinal PDF'ini aşağıdaki adresten indirilebilir: ac.els-cdn.com

Ölçeğin orijinal PDF dökümanı ayrıca buradan da indirilebilir: temel-bilgisayar-kullanimi-

[performans-olcegi-toad.pdf](#)

Temel Bilgisayar Kullanım Performans Ölçeği Maddeleri

ÖNEMLİ: Aşağıdaki ölçek maddeleri orijinal dilinde korunmalı ve hiçbir şekilde değiştirilmemelidir.

Ölçek maddeleri, sağlanan kaynak içerikte bulunmamaktadır. Maddelerin tam listesi için lütfen orijinal makaleye başvurunuz: Metin, M. ve diğerleri (2012).

ARABPSYCHOLOGY.COM